

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠ. ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠ. ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ Τ.Α.

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2023

Αριθ. πρωτ.:86921

Προς:

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους
2. Δήμοι της Χώρας

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας : 101 83, Αθήνα
Πληροφορίες : Α. Καλογήρου
 : Γ. Κατσίκια
E-mail: a.kalogirou@ypes.gr
 : g.katsika@ypes.gr
Τηλέφωνο : 213-1364394
 : 213-1364329

Αρ. Εγκυκλίου:1160

ΘΕΜΑ: «Κατάργηση νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού - ενημέρωση επί των διατάξεων του ν. 5056/2023 (Α΄ 163)»

Σας γνωστοποιούμε ότι στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως 163/τ. Α΄/6.10.2023 δημοσιεύτηκε ο ν. 5056/2023 «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης, οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου:

- **Καταργούνται/ λύονται αυτοδικαίως την 31η.12.2023 τα δημοτικά ν.π.δ.δ. και οι κοινωφελείς επιχειρήσεις**, με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 27 (Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία), της παρ. 8 του άρθρου 29 (δημοτικά περιφερειακά θέατρα) και της παρ. 1 του άρθρου 52 του εν λόγω νόμου (δυνατότητα εξαίρεσης από τις καταργήσεις νομικών προσώπων των άρθρων 27 και 29, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 52).
- **Καταργούνται αυτοδικαίως την 29^η.6.2024 οι σχολικές επιτροπές των δήμων**, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28, με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 28 του ίδιου νόμου.

Αναλυτικότερα:

Α. Κατάργηση δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), βάσει της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 5056/2023 (Α' 163):

Τα ανωτέρω δημοτικά ν.π.δ.δ. που συστήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 239 έως 242 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) καταργούνται αυτοδικαίως την 31η.12.2023 και οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από την 1η.1.2024 από τον οικείο δήμο.

Με πράξη του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός ενός (1) μηνός από την ως άνω ημερομηνία (31^η.12.2023) διαπιστώνεται η κατάργησή τους.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις περί κατάργησης δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, **εξαιρούνται ρητώς τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία**, ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 28 του ν. 2738/1999 (Α' 180) και 244 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. (παρ. 7 άρθρου 27 ν. 5056/2023).

Από τις διατάξεις περί κατάργησης των δημοτικών ν.π.δ.δ. δεν θίγονται:

- 1. τα Δημοτικά Ιδρύματα**, ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, που συστήνονται με την έκδοση προεδρικού διατάγματος του Υπουργού Εσωτερικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 226 επ. του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 5056/2023),
- 2. οι Σύνδεσμοι δήμων**, ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, που συστήνονται με πράξη του Γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου καθενός από τους δήμους-μέλη, σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 245 επ. του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006),
- 3. οι Σύνδεσμοι με μέλη τους νεοσύστατους με το άρθρο 154 του ν. 4600/2019 (Α' 43) δήμους**, που συστήθηκαν αυτοδικαίως ως ν.π.δ.δ. με τις διατάξεις του άρθρου 156 παρ. 2 του ν. 4600/2019 και λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 245 έως 250 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006).

Β. Κατάργηση δημοτικών Σχολικών Επιτροπών, βάσει των παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του ν. 5056/2023:

Τα ανωτέρω δημοτικά ν.π.δ.δ. της παρ. 2 του άρθρου 103 του ν. 3852/2010 (Α' 87) καταργούνται αυτοδικαίως την 29η.6.2024 και οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από την 30η.6.2024 από τον οικείο δήμο.

Με πράξη του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός ενός (1) μηνός από την ως άνω ημερομηνία (29η.06.2024) διαπιστώνεται η κατάργησή τους (δεύτερο εδάφιο παρ. 1 άρθρου 27 σε συνδυασμό με την παρ. 2 άρθρου 28 ν. 5056/2023).

Γ. Λύση δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων βάσει της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 5056/2023:

Με βάση τα οριζόμενα στο προαναφερόμενο άρθρο, οι δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) και της παρ. 1 του άρθρου 156 του ν. 4600/2019 (Α' 43) λύνονται αυτοδικαίως την 31η.12.2023, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί λύσης ή και εκκαθάρισης, και οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από την 1η.1.2024 από τον οικείο δήμο.

Με πράξη του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός ενός (1) μηνός από την ως άνω ημερομηνία (31^η.12.2023) διαπιστώνεται η λύση τους (δεύτερο εδάφιο παρ. 1 άρθρου 29 ν. 5056/2023).

Διατήρηση Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.): Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 29 του ν. 5056/2023, **τα δημοτικά περιφερειακά θέατρα (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.) που λειτουργούν ως δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις, εξαιρούνται από τις διατάξεις** περί αυτοδίκαιης λύσης του άρθρου 29 του ν. 5056/2023.

Σε συνάφεια με τα προαναφερόμενα, με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 31 του ν. 5056/2023, επισημαίνεται ότι στο εξής δεν επιτρέπεται η ίδρυση νομικών προσώπων από Ο.Τ.Α. α' βαθμού τα οποία συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν. 3852/2010 (Α' 87), καθώς και με τα άρθρα 239, 243 και 254 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2003), δηλαδή δεν επιτρέπεται η σύσταση δημοτικών ν.π.δ.δ., σχολικών επιτροπών και κοινωφελών επιχειρήσεων.

Περαιτέρω, εφιστάται η προσοχή σας στις διατάξεις του νέου νόμου που δίνουν τη δυνατότητα στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού **να διατηρήσουν, κατ' εξαίρεση** των προαναφερόμενων αυτοδίκαιων καταργήσεων/λύσεων, νομικά τους πρόσωπα,

ύστερα από απόφασή τους και με την έκδοση προβλεπόμενης στο νόμο σχετικής πράξης. Πιο συγκεκριμένα:

- **Διατήρηση ν.π.δ.δ. και κοινωφελών επιχειρήσεων:** Βάσει της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 5056/2023, προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών με την οποία **δύναται να εξαιρεθούν από την κατάργηση των άρθρων 27 και 29, ν.π.δ.δ. και κοινωφελείς επιχειρήσεις, των οποίων η δραστηριότητα από πλευράς εξειδικευμένου αντικειμένου, απόδοσης έργου και ευρύτερης αναγνώρισης δικαιολογεί την ανωτέρω εξαίρεση.**

Για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, απαιτείται **αίτηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου που υποβάλλεται αποκλειστικά έως την 15η.11.2023 στο Υπουργείο Εσωτερικών και συνοδεύεται από τεκμηριωμένη αιτιολόγηση με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία** ως προς τη διαπίστωση της πλήρωσης της ανωτέρω προϋπόθεσης (άσκηση δραστηριότητας του νομικού προσώπου με εξειδικευμένο αντικείμενο, αξιοσημείωτη/μακρόχρονη απόδοση έργου και ευρύτερη αναγνώριση). Επισημαίνεται δε ότι **η εν λόγω απόφαση (αίτηση) του οικείου δημοτικού συμβουλίου δεν υπόκειται στους περιορισμούς της παρ. 5 του άρθρου 65 του ν. 3852/2010, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4257/2014 (Α' 93), και δεν εμπίπτει στον έλεγχο νομιμότητας του άρθρου 225 του ν. 3852/2010.**

- **Διατήρηση Σχολικών Επιτροπών:** Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 5056/2023, «5. **Με διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, ύστερα από απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται έως τις 31.3.2024, μπορούν να εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος σχολικές επιτροπές σε δήμους στους οποίους λειτουργούν συνολικά περισσότερες από εκατό (100) σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.**».

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούνται οι οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αφενός να ενημερώσουν σχετικά τους δήμους της χωρικής τους αρμοδιότητας

αφετέρου να μεριμνήσουν για την έγκαιρη έκδοση της διαπιστωτικής πράξης κατάργησης των προαναφερόμενων δημοτικών νομικών προσώπων.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι διευκρινίσεις αναφορικά με ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην κατάργηση των δημοτικών ν.π.δ.δ. και επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις του ν. 5056/2023, θα παρασχεθούν με διαφορετικές εγκυκλίους.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

Θεόδωρος Λιβάνιος

Κοινοποίηση:

- Υπουργείο Πολιτισμού
- Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Εσωτερικών
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
4. Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
5. Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής
6. Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
7. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
(για την ανάρτηση της παρούσας
στον ιστότοπο του Υπουργείου)